

kafla sierakowskiego miał w pamięci charakterystyczny gest składania roty przysięgi w polskiej praktyce sądowej, który polegał na oparciu palców dłoni o egzemplarz Biblii.

Znaleziono co najmniej 17 fragmentów pochodzących z kafla wykonanych z tej samej matrycy¹². W piecu były użyte co najmniej 4 kafle z „Ukrzyżowaniem”¹³.

Na odwrociu płytki licowej można rozróżnić ślady ugniatania palcami gliny wciskanej w matrycę. Ścianki komory były przytwierdzone do płytki licowej od wewnętrznej strony komory za pomocą rozsmarowanej gliny. Polewa stopiona podczas pożaru była koloru zielonego. Zachowały się liczne jej nacieki na fragmentach kafla pochodzących z omawianego pieca (il 3). Analiza śladów na odwrociu płytki licowej dowodzi, że z matrycy z „Ukrzyżowaniem” wykonano zarówno kafle środkowe wypełniające, jak i kafle narożne.

2. KAFEL Z PRZEDSTAWIENIEM ŚW. JERZEGO (IL. 4).

Reliefowa dekoracja płytki licowej kafla przedstawia św. Jerzego walczącego ze smokiem, temat niezwykle popularny już na kaflach późnogotyckich. Rycerz siedzi na koniu zwróconym w prawo i motyw ten zajmuje niewiele więcej niż lewą połowę kompozycji. Choć postać ujęta jest z profilu, twarz jednak jest zwrócona w kierunku widza. Długie włosy są nakryte płaską czapką lub beretem, ozdobionym pękiem piór. Na tułów ma nałożony zapewne półpancerz z dużym znakiem krzyża w formie stosowanej w XV–XVI wieku przez joannitów. We wzniesionej ku górze lewej ręce święty Jerzy trzyma krótki miecz lub mizerykordię (motyw nie mieści się w polu obrazowym). Z rękojeści tego oręża zwisają jakieś ozdoby w rodzaju wstążek lub frędzli. W prawej ręce rycerz trzyma kopię skierowaną ukośnie w dół, a której koniec wbija w rozwartą paszczę smoka. Z innych detali uzbrojenia można zidentyfikować pas, ochronę łądźwi oraz wydatne ostrogi zakończone gwiazdzistym bodźcem.

Koń, którego dosiada rycerz, jest niezbyt udatnie pokazany: duży łeb, z rozwartym pyskiem i widocznymi elementami oporządzenia, jest w dysproporcji do innych części ciała, w szczególności do nóg, zbyt krótkich i cienkich, w dodatku tylna lewa noga konia jest dwukrotnie przełamana. Przednim kopytem koń depcze ogon smoka, który kończył się prawie pod tylnym kopytem, jak to widać na jednym z fragmentów.

¹² Określenie dokładnej liczby fragmentów nie jest możliwe, ponieważ te, które pochodzą z obrzeża lub nie zawierają żadnych motywów ikonograficznych, mogą należeć zarówno do omawianego typu kafla, jak i do innych typów z tego samego pieca.

¹³ Zidentyfikowano w sposób pewny 4 fragmenty tej samej części postaci Matki Boskiej.